

opusdei.org

Hela texten av Pilar Urbanos intervju med biskop Javier Echevarría.

”Jag känner tyngden av Verket och kraften från Gud”. Intervju med Opus Deis prelat gjord av Pilar Urbano för tidskriften Época i maj 1994.

2004-04-20

Javier Echevarría talar utan att nästan röra en muskel i ansiktet. Han är oerhört återhållsam i gester och uppträdande. På mig gör han

intrycket av att vara en man som är van att ha sin karaktär, sin spontanitet, sin energi och sitt temperament under kontroll. Nästan hela tiden då intervjun varar är händerna i vila. Uttrycket finns i röst och blick. Där finns allt: i den intelligenta, skarpa, genomskådande, mycket livliga blicken.

– Var föddes ni, hur var er familj ...?

– Jag föddes i Madrid, på Calle Fortuny, den 14 juni 1932. Min far var ingenjör, lärare vid Tekniskahögskolan. Eftersom ingen av hans andra söner ville bli ingenjör, ville jag leda mig mot detta yrke ... Ja, t o m skrev han en bok med tanke på min förberedelse. Men jag tyckte mera om humaniora. Min far hjälpte mig med matematiken. Och för varje problem gav han mig tre eller fyra olika sätt att lösa det på. Detta övermått gjorde att jag fick

avsmak för matematik. Därför valde jag att ägna mig åt juridik.

– För att bli advokat?

– Nej, jag ville bli börsmäklare, som min farfar, för att tjäna pengar och få ett bekvämt liv. Sedan kom Gud in i mitt liv och jag ändrade mina planer. Här i Rom studerade jag kanonisk rätt vid Angelicum och civilrätt vid Lateranuniversitetet, fram till licentiat- och doktorsexamen.

– Hur många syskon är ni?

– Vi skulle ha varit elva men bara åtta föddes. Jag är idag den yngste av de sju som ännu lever. Därför har jag nästan femtio syster- och brorsbarn. Min familj kommer från Guipúzcoa, men redan mina mor- och farföräldrar slog sig ner i Madrid.

– Kommer ni ihåg någonting från spanska inbördeskriget?

– Vi tillbringade det i Elizondo och i San Sebastián. Vi flydde dit från Madrid för enligt vad man sade oss hade portvakten i huset där vi bodde angivit oss. Och då kom man förstås för att genomsöka lägenheten på Calle Españaletto där vi bodde. Jag var bara en liten pojke och har bara ett par minnen av det: Hur mina föräldrar på radion följde med i krigets förlopp och att jag aldrig fönimmade i dem bitterhet och än mindre hat mot dem som stred i motsatt läger. Mina föräldrar ville att alla dessa förföljelser av kommunisterna skulle upphöra. Under kriget gick jag i marianisternas skola. När vi sedan kom tillbaka till Madrid gick jag istället hos maristerna på Calle García de Paredes. Det var mycket nära den plats där elva år tidigare – år 1928 – Josemaría Escrivá hade ”sett” Opus Dei. Sedan flyttades skolan till Calle Eduardo Dato, som innan hette Paseo del Cisne och där

”Kräfte”-spårvägen gick fram...

Förutom denna tillfällighet med Calle García de Paredes bodde jag också som liten i en fastighet där det fanns ett Opus Deis centrum. Det var Calle Martínez Campos, 15. Jag minns mycket väl den dag då man kom för att flytta möblerna till ett annat ställe. Det måste ha varit år 1940 eller 1941. Portvakten gav som förklaring: ”Det är några kontor där det också bor några ungherrar.” Han måste ha vetat mera, men sade bara detta. Det konstiga är att jag lade denna upplysning på minnet. Så såningom när jag kom underfund med att Verkets grundare hade gått mycket i detta hus, och att han brukade gå i trapporna och inte ta hissen, tänkte jag att våra vägar kanske ibland hade korsats där. Och att han kanske hade anbefallit mig åt min skyddsängel och bett om min kallelse. Han brukade göra så när han gick förbi någon.

– Hur lärde ni känna Verket?

– Jag hade en kusin som tillhörde Opus Dei, men jag hade aldrig brytt mig om att fråga honom om det. I tidskriften *Catolicismo* kom år 1944 ett reportage om de tre första medlemmarna av Opus Dei, som var ingenjörer och som lät prästviga sig. En vän till mig fann av en händelse denna tidskrift i sitt hem och visade den till mig och de sex eller sju andra medlemmarna av vårt gäng. Detta var något alldeles nytt i sitt slag och väckte mina vänners nyfikenhet. Men inte min, sanningen att säga. En söndag eftermiddag, det var den 6 juni, skulle vi just till att gå på bio. Min vän ringde mig och föreslog att vi skulle ändra på planerna: ”Vad tycker du – ska vi istället gå till ett residens på Calle Diego de León, för att ta reda på vad Opus Dei är för något?” Vi gick dit alla sex. Vi blev mycket väl mottagna. Inte i grupp utan var och en av oss fick prata med

en medlem av Verket och fråga om det som vi var intresserade att veta. Då vi gick ut därifrån hade jag i fickan en ny och blänkande bönebild av Isidoro Zorzano, en ingenjör tillhörig Opus Dei, vars helgonförklaringsprocess just hade inletts. Han tycktes mig vara ett sympatiskt lekmannahelgon, som det skulle gå bra att efterlikna. Detta var kvällen innan det att min far gick bort. Min far höll på att förbereda en semester för familjen i San Sebastián, när han plötsligt fick en infarkt. Eftersom vi inte genast fick reda på hur det egentligen förhöll sig, utan bara att han var allvarligt sjuk, minns jag att jag bad för honom med hjälp av Isidoros bönebild.

Den sommaren stannade vi kvar i Madrid. Det hade vi aldrig gjort tidigare. Detta gav mig tillfälle att ofta besöka ett av Verkets centrum, som – ännu en tillfällighet – låg på min egen gata. Familjen Echevarría

hade flyttat tillbaka till Calle
Españoleto. Och Españoleto kallades
den lägenhet där ungdomar
tillhöriga Opus Dei bodde. Alltid när
jag kom dit gav man mig något litet
arbete att utföra, att sandpappra
några gamla stolar för att sedan måla
om dem, hjälpa till med dekorerings-
ge en hjälpande hand i något
snickeriarbete... Jag tyckte om att
känna mig nyttig och att behandlas
som någon som kan göra något för
andra. Den 8 september bad jag om
inträde i Verket. Jag var 16 år
gammal.

– Och vad var det som lockade?

– Den glada atmosfären:
Ungdomarna studerade och arbetade
av alla krafter, men de var mycket
tillfreds. Den insikten att man utan
att ändra sin ställning i livet kunde
bli helig genom sitt yrke. Och den
oändliga horisont som öppnade sig
när man tänkte på att man kan föra

ut Kristus till många människor. Alltsedan barnsben har jag varit mycket sällskaplig av mig, och jag har alltid tyckt om att ha många och mycket goda vänner.

– Hur lärde ni känna Opus Deis Grundare?

– Fadern bodde i Rom sedan 1946, även om han ganska ofta kom till Spanien på besök. Under ett av dessa besök, det var i november 1948, blev vi inbjudna till ett samkväm med honom på Calle Diego de León. Känslan av förtrolighet gentemot den som är Verkets fader, är ett kännetecknande drag i Opus Deis karisma och utan att någon sagt något till mig, hade jag en stark längtan att lära känna Fadern. När samkvämet var över – vi var runt 35 personer – vände sig Fadern till oss tre senast tillkomna medlemmar och föreslog att vi redan samma eftermiddag skulle åka med honom

för att lära känna Molinoviejo, som var ett hus mitt på landet nära staden Segovia, och som användes för konferenser och reträtter.

Vi satte oss i en gammal Vauxhall. Fadern satte sig där bak. Jag satt i framsätet med en annan. Doktor Odón Moles körde. Under resan gjorde vi allt möjligt, vi pratade, vi sjöng, skrattade och bad... Fadern berättade för oss om alla de apostoliskaverksamheter som Verket skulle göra överallt i världen och som väntade på oss. Med sin baryton-röst, som hade en fin klang och var välmodulerad, sjöng han gatuvisor, kärleksvisor, som han tillägnade Gud: ”Jag har en kärlek som gör mig så glad...” Han skojade med oss. När vi bakom en vägkrök såg ett gammalt ruckel avteckna sig, fult och fallfärdigt, sade han: ”Titta, där är Molinoviejo!” Vi gick i fällan ett par gånger. Och så blev jag åksjuk, spydde ... och eftersom jag

var klädd i svart eftersom jag bar sorgdräkt efter min far, kände jag mig helt förlorad. Men han hjälpte mig att tvätta av mig, fick mig att se bort från det pinsamma i situationen, såg till att vi i fortsättningen färdades med fönstret öppet, trots att det var i november månad, och visade mig så mycket ömhet att jag verkligen kände mig omhändertagen – inte av en vanlig far utan av en särskilt ömsint far som ville skämma bort sitt barn.

I Molinoviejo gick vi för att titta på kapellet. Några universitetsungdomar höll under ledning av en Konstfackselev på att dekorera det. På ryggstöden av obrutet trä hade de ristat in några namn på Jungfru Maria tagna ur litanian till hennes ära. Jag blev imponerad av den ömhet och stora kärlek som Fadern visade Jungfru Maria. Då han läste upp dem, uttalade han dem ett efter ett med

sin varma och vibrerande röst, som om det var ömma kärleksord riktade till en älskad kvinna. Det gjorde ett på samma gång mycket skört och mycket kraftfullt intryck, mycket andligt och på samma gång manligt. Man förstod att när Fadern uttalade dessa ord, var det i bön.

(När Javier Echevarría återupplever denna så avlägsna scen, glänser det fuktigt i hans ögon. Han sväljer. Med en lätt höjning på ögonbrynen ber han mig att fortsätta till nästa fråga).

– Alvaro del Portillo, var lärde ni känna honom?

– Det var året därpå, år 1949, jag bodde då i ”Gurtubay”, som var ett av Verkets centra för universitetsstuderande. En morgon var det en lång präst som uttalade latinet ”på romerskt sätt” som firade mässan. Jag trodde att han var utlänning. Det var don Alvaro, som bodde i Rom och bara var på

genomresa i Madrid. Så snart vi ätit frukost begav vi oss alla till universitetet. Men efter lunchen samlades vi alla till en sammankomst med honom. Jag har två minnen från detta första möte. Han talade mycket med oss om trohet och kärlek till Kyrkan och till påven, vem än han månne vara. Han gav oss ett paket Chesterfield i gåva, som man hade skänkt honom i Vatikanen. Det var knappa tider i Spanien. Och vana som vi var vid svart tobak av en billig tobaksblandning, var dessa amerikanska cigaretter en lyx som vi bara sett på bio. Och att de till råga på allt kom från Vatikanen, gjorde att vi tyckte att de var ännu mer fantastiska.

– När ni tänker på den helige Josemaría Escrivá, vilken idé, vilket tydligt minne kommer då för er?

– Jag kommer att tänka på det underbara och verkliga, mycket verkliga, faktum att han passionerat älskade Jesus Kristus och på hans faderliga omsorger. Jag har haft turen att i 26 år leva nära honom. Och jag var alltid lika förvånad över vilken uppriktig kärlek han hyste till varje person som tillhörde Verket, även om han aldrig träffat personen i fråga. Det som skedde med en av hans söner eller döttrar, det som de berättade om i sina brev, det som de sade under sammankomsterna ... allt intresserade honom, allt berörde honom, som om det gällt honom själv, för han älskade oss verkligen. Vi var barn av hans böner och uppoffringar. Mellan honom och vem som helst av oss fanns det aldrig den minsta avgränsning, inte ens smalt som ett cigarettpapper. Jag har sett honom gråta och lida när något av hans barn dog, mera intensivt än om det gällt hans egna släktingar, trots att han inte kände personen i

fråga. När någon gav honom ett sådant besked om ett dödsfall, blev han för ögonblicket nedbruten och kunde inte ens lyfta på huvudet.

– Och när ni sluter ögonen, hur ser ni honom då?

– Jag ser honom bland människor, Jag ser honom tala om Gud. Jag ser honom komma gående, mig till mötes ... Jag ser honom ge sig hän åt oss andra, på heltid, utan att bespara sig någon möda, utan att hålla en enda minut för sig själv. Allt det som bekymrade oss, det kunde vara tandvärk, en tenta, ett bekymmer inom familjen, en fotbollsmatch vi skulle spela, allt kände han till och levde sig in i. Vi var hans liv!

– Vilken bild har ni av don Álvaro som ni levt tillsammans med under 44 år?

Jag ser don Álvaro som en man som alltid höll sig i skymundan, i

bakgrunden. Från den platsen kunde han se, lyssna på och assistera vår Fader, titta på honom, också i egentlig bemärkelse, med en önskan att lära av honom. Och detta trots sina storartade mänskliga talanger, med vilka han entusiasmerade folket. Utan att vilja smickra, men för att vara rättvis, måste jag säga att don Álvaro, genom sin underbara intelligens, sin vidsträckta kultur, sin utsökta utbildning, sin förmåga till sociala relationer, genom sina tankars höghet, med sitt djupa inre liv, och genom det stora antalet moraliska dygder som han levde på ett hjältemodigt sätt, var han en gigant. Och jag vet att jag inte överdriver. Men jag såg honom ständigt ha uppmärksamheten riktad mot Grundaren, understödjande honom i allt, för att hjälpa honom att låta Opus Dei växa fram. Han var den som troget utförde det som Grundaren anvisade.

– Är det sant att ni var monsignore Escrivás gunstling?

– Jag? Nej, nej. Han hade inga gunstlingar. Kanske hade han ett större förtroende för mig och för andra som levde i hans närhet. Men han hade aldrig favoriter. Om han hade någon, så skulle det i så fall vara don Álvaro, för han var ett mycket värdefullt redskap för Kyrkan och för Verket. Och vi måste komma ihåg det som Grundaren brukade säga: ”Don Álvaro har jag inte valt. Det var Gud som ställde honom i min väg.”

Jag kände mig mycket älskad av Grundaren. Men också att han krävde mycket av mig. Han tillrättavisade mig, och det mycket strängt, vid ett flertal tillfällen. En gång sade han till och med till mig: ”Min son, om du inte ändrar dig så kan jag inte längre lita på dig.” Det var hårt att behöva höra det, men

Fadern hade rätt och det hjälpte mig mycket. Trots detta bad han mig några år senare att bli hans sekreterare: ”Du kan öppna alla lådor, jag har inga hemligheter för dig.” Och det var inte så att monsignore Escrivá hade ändrat uppfattning, han hade aldrig slutat upp att lita på mig. Men jag var en bland många. Så var det.

– Valde Escrivá ut er för att ta med er med sig till Rom?

– Nej. Det var jag som erbjöd mig själv. År 1950 var jag här på en utbildningskurs som varade några veckor, när Fadern kommenterade att det året skulle sju personer komma från Spanien för att gå utbildningen på det Heliga Korsets romerska kollegium. Och jag sade till honom: ”Jag skulle vilja vara en av de sju.” Utan vidare kommentarer svarade Fadern: ”Prata med don Álvaro om saken. Om din familj går

med på det, så är det OK för mig.” Jag åkte tillbaka till Madrid för att tala med min mor mellan fyra ögon och inte per brev. Hon gick med på saken och ... här är jag nu!

– Varför utsåg Escrivá er till sin ”Custode”?

– Åh, det vet jag inte. Jag frågade honom aldrig om det. År 1955 prästvigdes jag. År 1956 strax efter Opus Deis generalförsamling som hölls i Hotel Pfauer, ett enkelt hotell i Einsiedeln i Schweiz, sade vår Fader till mig: ”Javier, jag måste välja ut två ’Custodes’ från en lista på nio namn som jag fått av generalförsamlingen. Jag skulle vilja att don Álvaro var en av dem och du den andre. Går du med på det?” Jag bar 24 år gammal och tänkte att det fanns många som varit längre tid inom Verket, som hade större erfarenhet och flera meriter och som kunde göra jobbet bättre än jag. Men jag litade på Guds

nåd och Faderns omdöme. När jag svarade att jag antog uppdraget sade han: ”Ta då stadgarna och lär in dina nya åligganden så att du kan uppfylla dem till punkt och pricka.”

– Och vad betyder det att vara ”Custode”?

– Min uppgift var att hjälpa Fadern med allt det praktiska, alltifrån att besluta om han skulle köpa sig ett par nya skor, till att följa med honom till läkaren eller förebereda en resa ... Och också att – jag vill inte säga ”korrigera” honom – ge honom konkreta råd i externa frågor, frågor där det fanns olika valmöjligheter, där det gick att göra något på ett bättre sätt eller annorlunda.

Sedan, år 1975, erbjöd även don Álvaro mig att vara hans ”Custode”, men på det andliga planet: Han bad mig att vara hans andlige rådgivare.

– Denna trojka, Fadern och hans två "Custodes", tillåter en sammanlänkning, en kontinuitet utan luckor, när en dör, finns de två andra kvar och en tredje "färsk" person tas upp för att fylla luckan ...

– Men det är inte syftet. Custodes finns där men så att prelaten, Fadern, inte skall behöva leva ensam, inte skall vara en isolerad person där uppe på höjderna. Och också så att man kan hjälpa honom att bli bättre. Men denna kontinuitet finns bara från det att don Álvaro och jag blev 'Custode". Innan fanns det alltid olika "Custodes" som följde efter andra, en efter en. Det var bara don Álvaro som alltid fanns där.

– Skulle ni säga att don Álvaro var en beskedlig man?

– Inte alls! Han var en mycket god man, mycket helig, mycket uppoffrande mot sin nästa, men han

hade en utpräglad, uthuggad, karaktär och var i besittning av stor själsstyrka. Vad det gällde uppgifterna i samband med ledningen av Verket, har jag hört honom med fasthet säga om ett ärende fördröjdes, t ex när det rörde sig om något som man bad om från något annat land: ”Ni kan inte låta något papper falla i glömska, det finns inget som kan göra motparten mera nedstämd än administrativ försumlighet.”

För fyrtio år sedan var det min uppgift att ta hand om bokföringen för det romerska Kollegiet. En gång fick jag inte det hela att gå ihop. Det fattades 600 lire, dvs. 60 pesetas, en obetydlig summa för ett hus där det bodde mer än 30 personer. Jag hade hoppats att don Álvaro skulle säga till mig: ”Bry dig inte om det!” Men istället sade han: ”Du måste finna felet, det är din uppgift att ansvara för sista lire. Dessa pengar tillhör

inte dig, du förvaltar dem bara för andra.”

Eller mera nära vår egen tid, när han var prelat och jag generalvikarie, sade han till mig: ”Vi gör inte saker för att de skall synas, men de syns. Du måste alltid handla i Guds åsyn, ty med varje gest, varje ord, varje detalj, kan du väcka anstöt hos folk eller kan du närma dem till Gud.”

När det gällde Grundaren, utan att hacka upp sig i små saker, tillät han honom aldrig något undantag. Jag minns att han en gång på skämt sade: ”Ni vill ha mig så helig, så helig, att ni inte låter mig göra någonting!”

– Jag tycker det verkar som om utmaningen för efterträdaren är att från ett helgon till ett annat har de hållit ribban väldigt högt ...

– Javisst, de har lagt den väldigt högt, men de har också lämnat efter sig en mycket stark stav! Å ena sidan

hjälper de till från himmelen. Och å den andra är det exempel vi har att följa – hur de handlade – mycket tydligt. Inför varje situation räcker det med att tänka: Hur skulle Grundaren ha gjort? Eller Hur skulle don Álvaro ha gjort? För att veta nästan med säkerhet att om vi följer deras råd så kommer vi rätt.

Men med denna efterföljelse riskerar man inte att varje prelat blir till en "fotokopia" av den tidigare?

Nej. Don Álvaro imiterade den helige Josemaría bara i det som ingick i Verkets spiritualitet, men de hade helt olika personligheter. Kanske av den anledningen kompletterade de varandra så bra. Båda var mycket bildade, båda hade gedigna kunskaper i teologi, historia, litteratur, filosofi, konst, kanonisk rätt ... Och i alla dessa ämnen hade de stor överensstämmelse, stor

insikt. Nåväl, men vår Fader var mycket intuitiv och oerhört snabb till att handla, medan don Álvaro var mera reflekterande. Vår Fader reagerade inför omständigheterna på ett mera omedelbart sätt, som kunde verka spontant. Don Álvaro hade också detta genuina, spontana sätt att reagera, men han uttryckte inte sin reaktion förrän han hade låtit den mogna inom sig.

Jag påminner mig att år 1958, vid Pius XII:s död, sände den italienska televisionen några obehagliga, morbida bilder, tagna under hans dödskamp. Det italienska läkarsamfundet lät avstänga den påvliga läkare, som tillåtit filmandet i det romerska påvliga residenset. Monsignore Escrivá blev mycket upprörd och led mycket av detta, som en god son som ser sin far behandlas illa. Don Álvaro sade ingenting. Det dröjde men sedan kom han med följande kommentar:

”Fadern har rätt. Detta är upprörande. Vilken son skulle gå med på att hans fars eller mors dödskamp skulle bli till ett skådespel för andra?”

Vi kan ta en annan aspekt: Sannfärdigheten. Den helige Josemaría var en man med ett tydligt och uppriktigt sinne och ett direkt sätt att säga saker, han uttryckte genast vad han tänkte om det han hade framför sig och kallade sakerna vid deras rätta namn. Don Álvaro, som hade ett annat temperament, var mera fridsam, han var en trohjärtad person, utan baktankar, man kunde alltid se på honom vad han tänkte!

– Men var de inte mycket olika när det gällde smak och intressen?

– Det vill jag lova! Så t ex utövade Escrivá ingen annan sport än att gå till fots. Medan däremot don Álvaro

bedrev många olika sporter: simning, ridning, cykling, tennis och fotboll ...

Skillnaderna syntes ännu mera i småsakerna. Don Álvaro tyckte mycket om att bära den prästerliga kostym, men om Grundaren fått välja skulle han aldrig ha tagit den på sig. Jag minns att vi år 1968 färdades från Neapel till Cádiz i ett skepp. Att befinna sig flera dagar i sträck på en båt gillade inte Fadern alls. ”Jag tycker att det är ett slöseri med tiden, att vara instängd så här som i ett nötskal”, sade han. Medan don Álvaro njöt, för som han sade: ”Att befinna sig på öppna havet är mycket avkopplande.” Ja, de var mycket olika, men de följde samma väg, levde i samma anda och är två helgon av samma virke!

– Vill ni med detta säga att efterträdaren bör ha sin egen stil, men gå i samma fotspår som sina företrädaren?

– Om han är förnuftig så går han i Josemaría Escrivás fotspår, som är dem som Álvaro del Portillo gick i. Om han inte gör det så avviker han från huvudvägen. Men denna trohet mot ”Vägen” hindrar ingen från att i själva sättet följa sin egen karaktär. I Opus Dei undertrycks inte den egna personligheten, den framhävs.

– Men vilken marginal för frihet till förnyelse och kreativitet har den nya prelaten?

– Fullständig frihet. Verket behöver aldrig något *aggiornamento* (uppdatering) för vi är människor som lever ute i världen och därför alltid uppdaterade. Den nye prelaten kommer att ha alla möjligheter att vara kreativ och ha den handlingsfrihet som han behöver för att under de nuvarande förhållandena ingjuta Verkets anda där han kommer åt. Det rör sig inte om att kopiera det som redan gjorts.

Den vardagliga verkligheten som vi måste helga är annorlunda än den som Grundaren levde i. Den nye prelaten måste konfrontera sin egen historiska tid.

– Kan Verket fortsätta att blomstra om en ny påve inte är fullt så positiv till det, inte så gynnsamt inställd, som Johannes Paulus II är?

– Jag vet att monsignore Escrivá aldrig kände sig övergiven, åsidosatt eller icke-älskad av det romerska pontifikatet. Det är förtal, ett påhitt av några få som andra har upprepat. Jag hörde honom ofta säga: ”Från den heliga Stolen, från den helige Fadern, kan bara gott komma oss till del, fastän det ibland kan tyckas att det är motgångar.” Påven kommer alltid för oss att vara Kristi ståthållare på jorden, som har ett ansvar gentemot Gud som han måste uppfylla. Det som han beslutar tar vi

alltid emot som om det kom från Kristus själv. Därför, även under antagandet att något som påven beslutar om tycks oss smärtsamt eller obegripligt, så är det ändå bra för oss. Därför kommer vi inom Verket aldrig att känna oss oroliga, osäkra eller icke älskade. En sak är sympati, en annan den kärlek som vi får från den som leder Kyrkan, och den kan aldrig upphöra.

Någon har ännu att göra historieskrivning om de personliga relationerna mellan de fem senaste påvarna och de två på varandra följande prelater som Opus Dei haft. Det har t ex felaktigt blivit sagt att Paulus VI inte uppskattade monsignore Escrivá. Men vi kan bara se till det faktum – som hans sekreterare kan bekräfta – att han använde sig av Vägen som sin meditationsbok! Och för övrigt: under en av sina sista audienser sade Paulus VI till Grundaren, ansikte mot

ansikte: ”Monsignore, ni är ett helgon!” Och sådant säger inte en påve för att smickra. För att inte tala om den vänskap, den naturliga, spontant, förtroendefulla umgänge som fanns mellan Johannes Paulus II och Álvaro del Portillo. Påven såg i don Álvaro en trogen och uppriktig son som nämnde sakerna vid deras rätta namn, inte som han skulle vilja att de vore.

– Kan man säga att Opus Dei får Johannes Paulus II:s stöd?

– Ja, det kan man säga. Men vi måste också framhålla att det viktiga är att denna påve och alla som kommer efter honom kan stödja sig på Opus Dei, för Opus Dei är till för detta ändamål: för att tjäna Kyrkan så som hon förtjänar att tjänas. Och om det vi gör, att vi utbreder Verket i hela världen och att vi skaffar många kallelser, om vi inte gör det för att

bättre tjäna Kyrkan, för vad gör vi det då?

– Är det nödvändigt att prelaten av Opus Dei är biskop?

– Nej, det är inte nödvändigt. Men erfarenheten har visat att det är bättre för Verket och för relationerna med de andra biskoparna.

– Biskop Echevarría, ni har tillbringat de senaste 44 åren att på heltid leva ... andras liv! Har ni haft ett eget liv? Har ni haft möjlighet att vara er själv?

– Ja, jag har haft ett eget liv. För jag skulle aldrig ha drömt om att mitt liv skulle levas på ett så "ambitiöst" sätt. Om jag levat mitt liv utan den hjälp som min anknytning till Opus Dei givit mig, skulle min horisont ha varit mycket snävare, min vingbredd mycket kortare. Om jag inte dag för dag haft förmånen att leva vid sidan av två män med en sådan mänsklig

och andlig resning, skulle jag aldrig kommit på tanken att vilja förstå alla människor, att bekymra mig om deras själar. Inte heller intresserat mig för alla slags kulturer. Inte heller önskat tjäna min nästa på detta hängivna sätt. Inte heller låtit min blick sträcka sig till att omfatta Kyrkans och samhällets alla problem. Jag skulle inte heller fått mitt sinne öppnat för att lära känna – inte som något säreget utan som en sak av personligt intresse för mig – människors situation i hela världen, i alla länder, deras arbetsförhållanden, graden av frihet och av värdighet de har ... När jag reser och ser människor från alla nationer, hur de lever i sin egen omgivning, människor av olika sociala villkor, olika raser och trosinriktningar ... Ja, jag som en nutidsmänniska kan verkligen säga att jag har fått möjlighet att förverkliga mig själv. Mitt hjärta har vänts ut mot hela världen, tack vare

att jag haft förmånen att leva sida vid sida med två män med så magnifik anda, som varit så kristet magnifika.

– För några år sedan fick ni en infarkt mitt under en predikan ...

– Ja, det var i Asturias.

– Men ni härdade ut till slutet av predikan?

– Ja, men ... (han börjar skratta), jag visste inte att det var en infarkt.

– Skulle ni ha förståelse för någon som inte hade er själsstyrka utan avbröt predikan mitt i?

– Inte bara skulle jag förstå honom, utan jag skulle berömma honom för att han gjorde det. Det är så man måste göra, låta sig behandlas för att sedan kunna fortsätta att tjäna.

– Det finns en fix och klar klichébild av er som en sträng,

krävande, hård man som uppfostrades i Escrivás skugga ...

– Jag är mycket stolt över att ha ”uppfostrats” i närheten av monsignore Escrivá. Jag skulle ha velat lära ännu mera av honom! Det som han lärde mig var att hela tiden låta mitt prästerliga hjärta vidgas. Att öppna armarna och sträcka ut dem mot hela världen, var än människorna kommer ifrån och hur de än kommer, även om de visar sig vara dödsfiender till mig. Vid vilken tid som helst på dagen, på vilken plats som helst och under vilka som helst omständigheter öppna hjärtat på vid gavel för den som behöver mig ...

– Men, don Javier, ni är ett häftigt humör ...

– Ja, det har jag. Men det var jag långt innan jag lärde känna monsignore Escrivá.

– När monsignore Escrivá dog, och hans kropp ännu var varm, tog del Portillo "lignum Crucis" som han bar om halsen och satte det på sig "tills vi får en ny Fader". Nu, när don Álvaro dog, tog ni också på er denna relik av Kristi Kors?

– Ja, men jag gjorde det inte med det samma utan först efter två dagar. Jag ville inte utföra samma praktiska gest som don Álvaro hade gjort flera år tidigare, för att man inte skulle kunna tro att jag åstundade att ta över. Jag såg lignum Crucis ligga i don Álvaros skåp. Jag tyckte att det skulle passa bättre runt halsen på en präst. Därför satte jag det på mig.

– Och då kände ni "Verkets tyng" vila på er?

– Ja, jag kände Verkets tyngd, men också kraften från Gud. Ty Verket är, vare sig man vill det eller ej, andligt sett monolitiskt (motsats till pluralistiskt). I klartext: "ett hjärta

och en själ”. Verkets alla medlemmar ber att jag skall se till att det fortsätter att vara det. Och breven som vi får i tusentals, från alla världens hörn, från alla slags människor ...

– Vad är ”Verkets tyngd”?

– Det är heligheten hos mer än sjuttiotusen personer, som måste motsvara ett löfte de givit Gud, i sitt arbete, i de uppgifter som hör till deras ställning i samhället, i hur de uppför sig mot andra människor. Och denna tyngd märks, för vi är alla svaga och vi kan låta bli att ge oss hän själva, eller låta oss tappa modet inom denna stora orkester som Kyrkan utgör.

– Vid något tillfälle hänvisade Johannes Paulus II till Opus Dei som en maktfaktor: ”Det mäktiga Opus Dei”...

– Ja, det gjorde han, men don Álvaro svarade genast: ”Ers helighet, vår enda makt, vår enda kraft är i bönen.” Och påven nickade och svarade: ”Det var det som jag menade.” Påven hade blivit imponerad av ett brev som del Portillo skrev till honom från Mentorella-sanktuariet när hans pontifikat påbörjades år 1978. I det brevet erbjöd han honom hela Verkets skatt: bönerna och de dagliga mässbesöken av vad som då var 60,000 men som nu (år 1994) är 74,000 eller mera.

– När ni här i Villa Tevere går ner för att be i kryptan där Escrivá och del Portillo ligger begravda, de två stora ”cheferna” för Verket, vad ber ni om för den nya prelaten?

Jag ber att han kommer att vara en god herde, en lojal herde, som offrar sig för alla sina söner och döttrar,

utan att det någonsin finns ens en
lätt rökridå som skiljer dem åt.

Pilar Urbano. Época. Maj 1994.

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://opusdei.org/sv-se/article/
hela-texten-av-pilar-urbanos-intervju-
med-biskop-javier-echevarria/](https://opusdei.org/sv-se/article/hela-texten-av-pilar-urbanos-intervju-med-biskop-javier-echevarria/)
(2026-03-23)